

Recensie de Volkskrant ★★★ Het goddelijke lichaam

Cabaretier André Manuel gaat met zijn boude uitspraken geen enkel beladen onderwerp uit de weg

Om de losse invallen van de Twentse cabaretier André Manuel (59) valt genoeg te grinniken. Wel is het lastig om een rode draad te ontwaren in dit middelste deel van zijn drieluik.

Cabaretier André Manuel in 'Het goddelijke lichaam'. Beeld Roger Cremers

Al 35 jaar toert André Manuel bevlogen langs de kleine Nederlandse theaterzalen met zijn bekende cabaretcombi van provocerende grappen en gevoelige gitaarliedjes. Altijd weer schept de uitgesproken Tukker er genoeg in om zijn publiek in verwarring te brengen, met boude uitspraken waarin hij geen enkel beladen onderwerp uit de weg gaat. 'Ik ben een inclusieve artiest, want ik beledig echt iedereen', is zo'n grap die zijn eigenzinnige cabaretvorm goed samenvat.

Het goddelijke lichaam vormt hierop geen uitzondering. Staand voor een grote zwart-witfoto van het vroegere leven in het Twentse Diepenheim, Manuels geboortedorp en woonplaats, vergelijkt hij verschillende tijdsgewrichten. De huidige ruk naar rechts en de dreiging van nieuw fascisme wordt afgezet tegen de onbenulligheid van vroeger tijden, toen mensen bij het kroamschudd'n (kraambezoek) nog vrolijk stonden te roken in de babykamer. Maar, zegt Manuel met sardonische grijs: het fascisme was vroeger wél beter.

Middelste deel van een drieluik

Het goddelijke lichaam is het middelste deel van een drieluik over 'de mens, mensen en de mensheid': deel 1, *De zieke geest*, ging over de vrijheid van meningsuiting, dit tweede deel gaat over waarheid en leugen. Straks volgt nog *De eenzame ziel*.

Of er echt een coherente thematiek achter dit drieluik zit, valt dan nog te bezien, want het is lastig om een rode draad te ontwaren in dit middelste deel. Er zijn veel grappen rond het thema vlees, onder meer over de bio-industrie. Ook terugkerend is de vergelijking tussen leugens in de politiek en leugens in het theater.

Toch zit je anderhalf uur vooral te luisteren naar een brij van maffe hersenspinsels van de cabaretier. De losse aanzetjes worden dan niet helemaal bevredigend uitgewerkt, maar er valt wel genoeg te grinniken.